

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 56733164/010.06/8738
Konu: Ev hemodiyalizi

11.03.2013

..... VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğü)

GENELGE

2013/4

“Diyaliz Merkezleri Hakkında Yönetmelik” te tanımlanan diyaliz yöntemlerinden biri olan “Ev Hemodiyalizi” uygulaması, “Ev Hemodiyalizi Yapma İzni” verilen diyaliz merkezleri tarafından, eğitimi verilmiş ve ev hemodiyalizini uygulayabileceği belgelenmiş hasta ve/veya yardımcısı tarafından hastanın evinde gerçekleştirilir.

“Ev Hemodiyalizi” uygulaması aşağıdaki esaslara göre yapılır.

1. Ev hemodiyalizi yapmak isteyen diyaliz merkezlerinin öncelikle içerisinde nefroloji uzmanının da bulunduğu “Diyaliz Merkezleri Başvuru Değerlendirme Komisyonu”ndan “Ev Hemodiyalizi Uygulama İzni” alması gerekir.
2. Evde diyalize girmekte olan hastalarla ilişkili olarak tıbbi işleyiş ve uygulamalarda sorumluluk diyaliz merkezinde olup, kısmi ya da kadrolu bir nefroloji uzmanı çalıştıran merkezler ev hemodiyalizi yapma izni almak için başvurabilirler. Merkezin bulunduğu ilde nefroloji uzmanı hizmeti sağlanamıyorsa, diğer illerden bu hizmet sağlanır.
3. Ev hemodiyalizi yapmak isteyen merkez, ruhsata esas cihaz sayısından ayrı olarak, ev hemodiyalizi uygulanacak hastalara eğitim amaçlı kullanılmak üzere en fazla iki adet hemodiyaliz cihazını merkezde bulundurabilir. Cihazın Yönetmelikte belirtilen şartları haiz ve en fazla yedi yaşında olması gereklidir Bu cihazlar eğitim alan hastalar dışında kesinlikle kullanılamaz. Merkezler eğitim için kullanacağı cihazların seri numaralarını ve faturalarını eğer bu işlem hizmet alımı şeklinde sürdürülecekse fatura yerine sözleşmelerini Müdürlüğe ibraz eder. Eğitim verilecek cihazın hastanın evine kurulacak cihazla aynı olması gerekir. Ev hemodiyalizinde kullanılacak makinenin hastanın anlayabileceği şekilde Türkçe bir ekrana sahip olması gerekir. Cihazda arter basıncı, ven basıncı ve TMP basıncı ölçülebilmeli ve bunlar ekranda izlenebilmelidir. Bu basınçlarda ani düşmeler karşısında cihaz alarm verebilmeli ve bu özellik kurulabilir olmalıdır. Ayrıca uykuda iğnenin koldan çıkması gibi acil durumlar için özel alarm sistemlerine sahip olmalıdır ya da böyle bir düzenek ayrıca verilmelidir. Cihaz heparin pompasına sahip olmalıdır.
4. Ev hemodiyalizi yapma izni alan merkezin faaliyet izin belgesindeki “uygulanan diyaliz yöntemi” kısmına ev hemodiyalizi ilave edilerek faaliyet izin belgesi yenilenir.
5. Ev hemodiyalizi yapacak hasta ve/veya yardımcısı, diyaliz merkezinde yetkili personel (nefroloji uzmanı, diyaliz hemşiresi ve diyaliz teknisyeni) tarafından en az bir ay süreyle eğitime tabi tutulur. Eğitim dönemi bitiminde, uygulamayı yapacak kişiye bir ay süreyle diyaliz merkezinde diyaliz yaptırılır. Her iki eğitimi tamamladıktan sonra bu ekip tarafından değerlendirme yapılarak; hasta ve/veya yardımcısına, ekibin tamamının onayının olduğu, nefroloji uzmanı tarafından “ev hemodiyalizi yeterlilik belgesi” düzenlenir. Evde hemodiyaliz uygulaması diyaliz sertifikalı bir hemşire tarafından da evde yapılabilir; bu durumda eğitim şartı aranmaz.
6. Hastaların hemodiyaliz için nefroloji uzmanı tarafından hazırlanmış kamuya ait sağlık kurumlarından alınan diyaliz raporunun olması gerekir. Uygulamayı yapacak kişiden ekteki “Ev Hemodiyalizi Bilgilendirilmiş Hasta Onay Formu” alınır.

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

7. Hastanın kendisi ya da yardımcısı tarafından ev hemodiyalizi yapılacağı, gündüz ve/veya gece yapılabilir olması, haftalık sıklığı ve uygulama süresinin belirtildiği “ev hemodiyalizi yapabilir raporu” merkezin nefroloji uzmanı, tarafından verilir.
8. “Ev Hemodiyalizi Uygulama İzni” olan merkezler ev hemodiyalizi uygulanacak her hasta için; içerisinde “ev hemodiyalizi yapabilir raporu” “ev hemodiyaliz yeterlilik belgesi”, “diyaliz raporu”, “Ev Hemodiyalizi Bilgilendirilmiş Hasta Onay Formu”, eve kurulan cihaz ve su sistemi ile ilgili alt yapının varlığı ve su numune örneklerinin uygunluğu, cihazın yedi yıldan eski olmadığı, teknik servis/teknisyence düzenlenmiş cihazın faal durumda olduğunu gösteren belgenin varlığı ve cihazların faturalarını eğer bu işlem hizmet alımı şeklinde sürdürülecekse fatura yerine sözleşmelerini içeren hazırladıkları dosyayı Müdürlüğe vermek zorundadır.
9. Müdürlük tüm bu belgelerin mevzuata uygunluğunu denetleyerek onay verir. Müdürlük gerektiğinde görevlendireceği sertifikalı diyaliz hemşiresi ya da sertifikalı hekim vasıtasıyla hastanın evinde kurulmuş olan sistemin incelemesini de yapabilir.
10. Ev Hemodiyalizi uygulaması için her hastaya bir cihaz tahsis edilir. Aynı ailede aynı evde yaşayan birden fazla hasta varsa serolojik durumları dikkate alınarak 1 cihazda iki hasta diyalize alınabilir. Hemodiyaliz cihazı ve gerekli araç gereçler (su sistemi, reverse osmos dahil) diyaliz merkezi tarafından sağlanır. Cihazın ve su sisteminin Yönetmelikte belirtilen şartları haiz ve en fazla yedi yaşında olması gereklidir. Merkezler ev diyalizinde kullanacağı cihazların seri numaralarını ve faturaları eğer bu işlem hizmet alımı şeklinde sürdürülecekse fatura yerine sözleşmelerini Müdürlüğe ibraz eder. Bu uygulamada kullanılan cihazlar hastanın ev hemodiyalizinden ayrılması durumunda dezenfeksiyonu sağlandıktan sonra yeniden kullanılabilir. Cihaz, üretici firmanın yetkili servisi ve/veya diyaliz merkezinin teknisyenlerince, ilgili mevzuata uygun olarak kaçak akım rölesi ve topraklama da dahil elektrik ve su sisteminde gerekli düzenlemeler yapılarak, hastanın evine kurulur, test edilir ve bu kişiler tarafından düzenlenen bir raporla kullanımına izin verilir.
11. Ev hemodiyalizinde su arıtma cihazı ev içerisinde uygun herhangi bir yere konulabilir. Diyaliz cihazı, diyalizin yapılacağı evin herhangi bir odasına kurulabilir. Diyalizin yapılacağı odada, diyaliz cihazının ve hasta yatağının sığmasına yetecek bir alan bulunması gerekir. Cihaz için ayrı bir jeneratör gereksinimi aranmamakla birlikte elektrik kesilmelerinde pıhtılaşmayı önlemek için cihazın kan pompası ve ekstrakorperyal kan devreleri çalışmalıdır. Kan pompası ve ekstrakorperyal kan devrelerini çalıştıran akü sistemi cihazın orjinal dizaynında bulunmalıdır.
12. Ev hemodiyalizi için şebeke suyu kullanılması zorunludur. Hastanın evinde şebeke suyu yok ise, su sisteminin çift reverse osmos içermesi gerekir. Hemodiyaliz cihazlarında mutlak suretle endotoksin tutucu filtre bulunmalıdır. Diyalizör girişinden alınacak diyalizatın endotoksin kontrolü ve reverse osmos sonrası alınacak suyun kimyasal kontrolü 12 ayda bir, diyalizör girişinden alınacak diyalizatın bakteriyolojik kontrolleri ise 6 ayda bir yapılır ve “Su Arıtma Sistemi Yönergesi”nde belirlenen limitlere uygunluğu aranır. Merkezlerin denetimlerinde bu sonuçlar da incelenir.
13. Hastalar ve bunların laboratuvar tetkikleri ayda bir kez nefroloji uzmanı tarafından değerlendirilir, diyaliz tedavisi ve ilaçları düzenlenir. Aylık muayene ve değerlendirmeler hastanın evinde yapılabileceği gibi merkezde de yapılabilir. Sorumlu nefroloji uzmanı diyaliz merkezindeki programlı hastalar da dahil olmak üzere aylık en fazla dört yüz hemodiyaliz hastasını değerlendirebilir.
14. Hastalarda, diyaliz öncesi hemoglobin düzeyi 10 gr/dl’den düşük olan hasta oranı % 15’in altında olmalıdır. Fosfor düzeyi 5.5 mg/dl’nin üzerinde olan hasta oranı % 30’un, 6.5 mg/dl’nin üzerinde olan hasta oranı % 20’nin altında olmalıdır. Diyaliz öncesi serum albümin düzeyi 3.8 gr/dl’den, düşük olan hasta oranı % 25’in altında olmalıdır. Bu denetimde ilgili formda belirtilen ölçütlerin altı aylık izlemdeki tüm ölçümlerin ortalaması alınır. Bu ölçütlerden birden fazlası hedefin dışında olan merkez, düzeltici eylemleri planlaması için

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

yazılı olarak uyarılır. Altı ay sonraki değerlendirmede bir parametrede yetersizliği devam eden merkezin yeni ev hemodiyalizi hasta alımı üç ay, iki veya daha fazla parametrede yetersizliği devam eden merkezin ise altı ay süreyle yeni hasta kabulü durdurulur. Hasta sayısı 20 ve altında olan merkezlerde ev hemodiyaliz hastaları denetim kriterleri açısından merkezin hemodiyaliz hastalarına ilave edilerek yönetmelik çerçevesinde değerlendirilir. Hasta sayısı 20' in üzerindeki merkezlerde bu kriterler yalnızca ev hemodiyalizi hastaları için değerlendirilir.

15. Hasta, üç ayda bir kez merkezin görevlendireceği bir sertifikalı diyaliz hemşiresi ve diyaliz teknisyeni tarafından evinde ziyaret edilerek hijyen ve kullandığı malzemeler açısından değerlendirilir. Bu hastalara ait tıbbi ve idari kayıtlar diyaliz merkezinde saklanır ve merkezde tedavi gören hastaların kayıtları ile birlikte bildirimi yapılır.
16. Merkez, ev hemodiyalizi sarf malzemelerinin hastanın evine ulaştırılması ve mevzuatına uygun olarak atıkların toplanmasını koordine etmekten sorumludur.
17. Hastaların takibinde ve acil durumlar için 24 saat hasta ve/veya yakınlarınca telefonla ulaşılabilir nefroloji uzmanı, diyaliz hemşiresi ve teknik servis ekip hizmeti sağlanır.
18. Ev hemodiyalizi uygulanan hasta sayısının ilgili sağlık müdürlüklerince üçer aylık periyotlarla takip edilerek Bakanlığa gönderilmesi sağlanır.

28.03.2011 tarihli ve 13682 sayılı Ev Hemodiyalizi Genelgesi (2011/24) yürürlükten kaldırılmıştır.

İş bu Genelgenin iliniz dâhilinde faaliyet gösteren tüm diyaliz merkezlerine tebliği ile uygulamanın Yönetmelik ve Genelge esaslarına göre yapılması hususunda, bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Bakan a.
Müsteşar

Ek: "Ev Hemodiyalizi Bilgilendirilmiş Hasta Onay Formu"

DAĞITIM:

Gereği:

81 İl Valiliği

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

EV HEMODİYALİZİ
BİLGİLENDİRİLMİŞ HASTA ONAY FORMU

Kurum adı-adres:

Hastanın Adı-Soyadı: .....

Hastanın Adresi : .....

Hastanın tlf/fax: : .....

Hastane/klinik protokol no:.....

Ev hemodiyaliz uygulamasına katılmak üzere davet ediliyorsunuz. T.C. Sağlık Bakanlığı 18.06.2010 tarih ve 27615 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Diyaliz Merkezleri Hakkında Yönetmelik ile ev hemodiyalizinin, diyaliz yöntemleri arasında yer aldığı belirtilmiştir. Ev hemodiyaliz uygulamasına katılıp katılmayacağınıza karar verebilmeniz için, size gerekli bilgilendirme ve kabul ederseniz eğitim verilecektir ve böylelikle bu diyaliz uygulamasının neden yapıldığını, neyi kapsadığını, nasıl yapılacağını ve size sağlayacağı yarar ve olası riskleri anlamanız amaçlanmıştır. Lütfen toplam 7 sayfadan oluşan aşağıdaki bilgileri dikkatlice okuyunuz ve doktorunuzla görüşünüz.

Ev hemodiyalizi nedir?

Son dönem böbrek yetmezliği gelişen hastalarda uygulanan tedavi yöntemleri diyaliz veya böbrek naklidir.

Böbrek nakli hasta olan bir organın yerine sağlıklı bir organın konmasıdır. Diyaliz tedavisi denildiğinde ise hemodiyaliz (makine diyalizi, bir merkezde) ve periton diyalizi (karından diyaliz, evde) akla gelmektedir.

Bildiğiniz gibi hemodiyaliz tedavisi standart olarak en az haftada 3 gün, 4 saat olmak üzere bir merkezde yapılmaktadır. Yıllar içinde diyaliz teknolojisinde ve tıpta kaydedilen gelişmelerle, diyaliz tedavisinin yeterliliği artmış, diyaliz hastalarının uzun ve sağlıklı yaşam sürebilmesi mümkün olmuştur. Ancak yine de “iyi ve kaliteli” diyaliz tedavisi gören hastaların yaşam süresi ve kalitesi arzu edildiği kadar iyi değildir. Haftada 3 gün, 4 saat hemodiyaliz tedavisi gören hastalar, halen hastalıkları ile ilgili bazı ilaçları almak zorundadırlar. Haftada 12 saat hemodiyaliz tedavisiyle üre yeterli temizlense de, kandaki fosforu düşürmek ve kansızlığı düzeltmek için bazı ilaçlar alınması gerekmekte, aralıklı hemodiyalize bağlı olarak sıklıkla diyaliz sırasında tansiyon düşmeleri, kramplar, bulantı ve kusmalar olmaktadır. Haftada 12 saat diyalize giren bir hasta mutlaka diyetine çok dikkat etmek zorundadır. Normal bir insanda böbrek vücudumuz için zararlı olan maddeleri atmak, kan basıncını düzenlemek ve kalbi korumak için 24 saat süresince çalışmaktadır (yani haftada 7x24 saat: 168 saat). Bu nedenle, haftada 3 gün, 4 saat yapılan hemodiyaliz tedavisi tamamen yeterli bir tedavi değildir. Diyaliz tedavi süresini uzatmak, daha iyi ve yeterli (normale yakın) diyalize neden olacaktır

Daha uzun süreli diyaliz ile zararlı maddelerin daha iyi temizleneceği kuşkusuzdur. Daha uzun süreli diyalizle, iki diyaliz arasındaki kilo alımı daha az olacak, diyaliz sırasında çok daha az sorun yaşanacaktır. Daha uzun diyaliz ile üre yanında, fosfor, potasyum gibi zararlı maddeler daha iyi temizlenecek, çok daha az ilaç kullanılacak, çok sıkı diyet gerekmeyecek ve ilaç kullanmaya gerek olmadan kansızlık düzelecektir. Sonuçta daha uzun diyaliz ile hasta kendini çok daha iyi hissedecek, iştahı artacak, yaşam kalitesi yükselecektir.

Peki, daha uzun ve daha sık diyaliz nasıl sağlanabilir? Daha uzun ve daha sık hemodiyaliz en iyi ‘ev hemodiyalizi’ koşullarında sağlanabilir. Bir merkeze bağlı olarak daha uzun süreli diyaliz tedavisi almak pratikte zordur. Ev hemodiyalizi aslında 40 yıldan beri merkez hemodiyalizine bir alternatif olarak biline gelmektedir. 1960’lı yıllardan itibaren pek çok çalışma, ev hemodiyalizi hastalarının diğerlerine göre daha iyi yaşam kalitesine sahip olduklarını ve daha uzun yaşadıklarını göstermiştir. Uzun yıllardır ev hemodiyalizi tedavisini uygulayan Avustralya ve Yeni Zelanda gibi

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

ülkelerde diyaliz gören her yedi hastadan biri evde hemodiyaliz tedavisi yapmaktadır. Çeşitli araştırmacılar ev hemodiyalizinin, böbrek nakli yanı sıra en iyi böbrek yetmezliği yerine koyma tedavisi olduğunu belirtmişlerdir. Ancak buna karşın, geçen yıllar içinde çoğu ülkede ev hemodiyalizi azalmıştır (sağlık sigorta kuruluşlarının ödeme politikaları, özel diyaliz merkezlerinin artışı, daha yaşlı ve diyabetik hasta oranı ve ev hemodiyalizi için eğitim verecek ünitelerin yetersizliği gibi nedenlerle). Fakat son yıllarda, standart haftada 3 gün, 4 saat hemodiyaliz tedavisinde ve periton diyalizinde, süre aynı kalmak koşuluyla daha fazla diyaliz yapmanın yaşam süresine anlamlı katkısının olmadığı gösterildikten sonra ev hemodiyalizine (daha sık veya daha uzun diyaliz) olan ilgi artmıştır.

Evde hemodiyaliz nasıl yapılır, standart diyalize üstünlükleri nelerdir?

Ev hemodiyaliz uygulaması sorumlu uzmanı nefrolog (böbrek hastalıkları uzmanı) olan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişilerine ait diyaliz tedavi merkezince yapılır.

Evde hemodiyaliz uygulaması için farklı alternatifler söz konusudur. Siz kendiniz istediğiniz şekilde, gündüz veya gece yapabilirsiniz. Haftadaki diyaliz sıklığı 3 ile 6 seans arasında, her bir seansın süresi ise 2 ile 10 saat arasında olabilir.

Ev hemodiyalizi uygulaması için damar yolu olarak kateter, fistül veya suni damar (greft) kullanılabilir.

Günlük-kısa sürelerle ev hemodiyalizi uygulamasıyla hastaların daha iyi kan basıncı kontrolünün sağlandığı ve dolayısıyla daha az kalp büyümesi gözlemlendiği, daha iyi diyaliz tedavisi gördükleri, daha iyi beslendikleri ve hayat kalitelerinin arttığı bilinmektedir. Gece-uzun ev hemodiyalizi uygulamasıyla benzer olarak kansızlık tedavisinin, fosfor kontrolünün daha iyi olduğu, üre yüksekliğiyle ilişkili şikâyetlerin azatlığı, iştah ve enerjinin arttığı, deri renginin normale döndüğü ve hastaların çoğunun aktif olarak çalışmaya başladığı gösterilmiştir.

Ev hemodiyalizi uygulamasına katılıp katılmamak tamamen sizin isteğiniz doğrultusundadır. Eğer katılmaya karar verirsiniz ve doktorunuz katılmanız için gereken koşullara uyduğunuza karar verirse, çalışma ekibi sizinle beraber bu formu gözden geçirecek ve imzalamanızı isteyecektir. Katılmayı kabul etseniz bile, hiçbir sebep göstermeksizin istediğiniz bir zamanda uygulamadan ayrılmakta serbestsiniz. Ayrılmanız, sizin aldığınız standart bakımı etkilemeyecektir. Aynı şekilde, doktorunuz, ev hemodiyalizi uygulamasına devam etmeniz sizin açınızdan büyük bir yararı olmayacağına karar verebilir ve bu nedenle ev hemodiyalizi uygulamasından ayrılabilirsiniz. Eğer ev hemodiyalizi tedavisi almak istemiyorsanız, doktorunuz sizin standart tedavinize devam edecektir.

Eğer ev hemodiyalizi uygulamasına karar verirsem neler olacak?

Eğer ev hemodiyaliz tedavisine katılmak isterseniz ve takip eden sorumlu uzman nefrologunuz bu tedavi yöntemi için uygun olduğunuzu düşünürse siz ve/veya bir yardımcınız, bu formu imzaladıktan sonra, ev hemodiyalizi için (1) bir ay süreyle eğitime alınacaksınız. Ev hemodiyaliz uygulaması için eğitim, sertifikalı diyaliz hekimi, diyaliz hemşiresi ve diyaliz teknisyeninden oluşan bir eğitim ekibince verilecektir. Eğitim süresi sonunda ev hemodiyalizinin siz ve/veya yardımcınız tarafından evde uygulanabileceği bu heyet tarafından değerlendirilecek; siz ve/veya yardımcınızın “ev hemodiyalizi uygulayabilir” yeterlilik belgesi düzenlendikten sonra, evde hemodiyaliz uygulamasına başlayabileceksiniz.

Ev hemodiyaliz uygulaması için diyaliz merkezindeki iki aylık eğitim döneminde aşağıdaki bilgiler ve uygulamalar size ve/veya yardımcınıza verilecektir:

- Böbreğin görevleri, böbrek yetersizliğinin nedenleri ve bulguları
- Son dönem böbrek yetmezliğinin tedavi seçenekleri
- Hemodiyaliz tedavileri (merkezde ve evde hemodiyaliz)

- **Hemodiyaliz tedavisi sırasında karşılaşılabilecek sorunlar ve çözümleri:** Ev hemodiyalizinde diyaliz işlemi daha yavaş ve daha uzun sürede gerçekleştiğinden;

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

hipotansiyon, bulantı- kusma, kramp gibi komplikasyonlar 4 saat süre ile merkezde yapılan standart hemodiyalize göre daha az sıklıkta görülecektir. Bu tür oluşabilecek komplikasyonları önlemeye yönelik olarak size ve/veya yardımcınıza; ateş, tansiyon ve nabız ölçümü, kuru ağırlık ayarlanması, sıvı çekimi ayarlanması, yüksek ve düşük tansiyona yaklaşım, bulantı, kusma, ateş ve enfeksiyonlara yaklaşım, makine alarmlarının anlamı ve sorunların çözümü, kan alma, su sistemi bilgileri, damar yolu güvenlik önlemleri öğretilecektir.

- Evde hemodiyaliz uygulamaları (yararları, olası riskleri)
- Hemodiyaliz işlemini başlatma (damar yolu girişimi),
- Hemodiyaliz cihazını kullanma ve diyalizi devam ettirme,
- Hemodiyaliz işlemini bitirme,
- Diyalizde ilaç kullanımları, enjeksiyonlar
- **Acil durumlara yaklaşım:** hava kaçağı, kan kaçağı, diyalizer pıhtılaşması, damardan iğne çıkması veya kateterden setlerin ayrılması, elektrik – su kesintileri, ateş, kramplar ve acil olarak diyalizi sonlandırma yöntemleri konusunda bilgi verilecektir.

Eğitim dönemi bitiminde, bir ay süreyle merkezinizde siz ve/veya yakınınız kendiniz diyalizinizi uygulayacaksınız. Bu dönem sonunda takibinizi ve eğitiminizi yapan doktorunuz, hemşireniz ve teknisyeniniz, diyaliz uygulamasını başarıyla yaptığınızı gördükten ve “ev hemodiyalizi uygulayabilir” yetki belgesi düzenlendikten sonra, evde hemodiyalize başlayacaksınız.

Evde hemodiyaliz uygulaması nasıl olacak?

Ev hemodiyaliz uygulaması için gerekli olan hemodiyaliz cihazı ve gerekli diğer araç gereçler (su sistemi, reverse osmos dâhil) diyaliz merkezinizce sağlanacaktır. Diyaliz merkezinde siz ve/veya yakınınızın eğitimi sürerken, cihazı üreten firmanın yetkili servisi ve diyaliz merkezinin teknisyenlerince elektrik ve su sisteminde gerekli düzenlemeler yapılarak, diyaliz cihazı evinize kurulacak, test edilecek ve bu kişilerce düzenlenen raporla kullanımına izin verilecektir. Su sisteminin bakteriyolojik ve kimyasal analizleri Diyaliz Merkezleri Hakkında Yönetmelik gereğince diyaliz merkezi tarafından yaptırılır.

Diyaliz merkeziniz, hemodiyaliz sarf malzemelerin evinize eriştirilmesi ve atıkların toplanmasını koordine edecektir.

Evde takibim nasıl olacak?

Evde hemodiyaliz uygulamasına başladığınız ilk haftada hemşireniz ve teknisyeniniz sizi evinizde ziyaret edecek. Ayrıca daha sonraki takiplerde ve acil durumlar için 24 saat telefon ile ulaşabileceğiniz ve gereğinde sizi evde ziyaret edecek doktorunuz, hemşireniz ve teknik servis ekibiniz olacak. Size eğitim veren ekip düzenli olarak üç ayda bir sizi evinizde ziyaret edecek. Aylık laboratuvar tetkikleriniz sorumlu uzman nefrologunuz tarafından değerlendirilecektir. Size ait tıbbi kayıtlar saklanacak ve merkezde tedavi gören diğer hastaların kayıtlarıyla birlikte Sağlık Bakanlığı'na bildirilecektir.

Evde hemodiyaliz uygulamaları güvenli midir, olası riskler nelerdir?

Evde hemodiyaliz uygulaması en az merkezde hemodiyaliz kadar güvenlidir. Kanada'da evde gece hemodiyaliz uygulaması yapan 14 hastanın 3 yılın üstünde takiplerinde hiçbir ciddi problem saptanmamıştır. En sık karşılaşılan problem, cihaz alarmlarıdır. Alarmların da asıl nedeni hastanın arteriyel veya venöz hortumların üzerine yatmasıyla oluşan basınç değişiklikleridir. Hastanın alarm sesi ile uyanması ve setlerdeki katlanmanın düzeltilmesi ile durum normale dönecektir.

Ev hemodiyaliz hastalarının damar yolu ile ilgili olabilecek sorun sıklığı, bir merkezde hemodiyalize giren hastalarla benzerdir, hatta daha azdır.

Evde hemodiyaliz uygulaması yaparken ortaya çıkabilecek olası riskler (uykudayken damardan girişimlerde iğnenin, kateter kullanımında iyi bağlantı yapılmayan setlerin ayrılması, hava kaçağı, diyaliz sırasında elektrik-su kesintileri, tansiyon düşüklükleri veya yüksekliği, enfeksiyonların

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

tanınması, diyalizer pıhtılaşması gibi) açısından eğitim döneminde siz ve yakınınız gerekli eğitimleri alacaksınız.

Ev hemodiyalizi tedavisinin uygulanması ile ilgili olarak sizden herhangi bir ücret talep edilmeyecektir.

Ev hemodiyalizi tedavisine katılıp katılmamakta serbestsiniz. Eğer isterseniz karar vermeden önce aile bireyleri ve arkadaşlarınızla görüşebilirsiniz.

Bu formu okuduğunuz için teşekkür ederiz. Eğer ev hemodiyalizi tedavisini kabul ediyorsanız aklınıza gelen tüm soruları sorunuz. Bu bilginin ve formun bir kopyasını mutlaka saklayınız.

Daha fazla bilgi ve yardıma ihtiyacım olduğunda kiminle irtibata geçebilirim?

Ev hemodiyalizi uygulamasıyla ilgili herhangi bir sorunuz olduğunda aşağıda belirtilen kişilerle günün 24 saati irtibata geçebilirsiniz.

Nefrolog adı (lütfen yazınız) :.....telefon:.....

Hemşire adı (lütfen yazınız) :.....telefon :.....

Teknisyen adı (lütfen yazınız) :.....telefon:.....

Ben.....ev hemodiyalizi ile ilgili verilen tüm bilgileri, yararlarını ve olası risklerini sorular sormak ve tartışmak fırsatı verilerek okudum ve anladım. Bütün sorularımı beni tatmin edecek şekilde cevap verildi ve ben ev hemodiyalizi uygulamasına katılmayı gönüllü olarak kabul ediyorum. Kendi onayım ile, herhangi bir zamanda bu diyaliz tedavisinden ayrılabilirim ve eğer bunu yaparsam, bu durumun doktorlarımdan alacağım gelecekteki tedavi ve bakımı etkilemeyeceğini anladım. İmzalanmış bu yazılı bilgilendirilmiş onay formunun bir kopyasını alacağımı anladım.

...../...../.....
Gönüllünün/velinin veya vasinin imzası tarih

(gönüllünün/velinin veya vasinin eksiksiz doldurması gereklidir.)

Gönüllünün/velinin veya vasinin

Adı-soyadı:

Adres:

Telefon:

fax no:

Yukarıda adı-soyadı geçen katılımcıya ev hemodiyaliz tedavisiyle ilgili gerekli tüm bilgileri anlattım.

...../...../.....

Nefrolog (ad-soyad, imza) tarih

...../...../.....

Hemşire (ad-soyad, imza) tarih

...../...../.....

Teknisyen (ad-soyad, imza) tarih

Ben aşağıda imzası olan, bu formu imzalamış şahsın yukarıda ismi belirtilmiş olan doktor, hemşire ve teknisyen tarafından tam ve dikkatli bir şekilde açıklanmış olan tedavi özelliklerini, ayrıca tedavinin getireceği yararları ve olası riskleri açıkça anladığına şahitlik ederim.

...../...../.....
Kurumda görevli şahidin imzası tarih

.....
Kurumda görevli şahidin Adı-Soyadı

Kurumda görevi: